

TALVISOTA KUHMOSSA

2./JR 25 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2014

P 3562**2./JR 25****SOTAPÄIVÄKIRJA****30.11.1939 – 27.3.1940**

Jalkaväkirykmentti 25, jonka ensimmäiseen pataljoonaan, toinen komppania (2./JR 25) kuului, perustettiin YH:n aikana Oulussa. Rykmentti, joka tunnetaan myös nimellä Prikaati Vuokko, siirrettiin heti talvisodan ensimmäisinä päivinä Kuhmon rintamalle. Ensimmäinen ja toinen pataljoona kuljetettiin junalla Nurmekseen, josta marssitettiin Lauvuksen kautta Rastin eteläpuolelle. Kolmas pataljoona siirrettiin Kuhmon kautta Jyrkänkoskelle. Komppanian runkomiehistö koostui Koillismaan alueelta, pääosin Pudasjärven miehistä. Rykmentin komentajana toimi everstiluutnantti Aksel Vuokko, pataljoonaa komensi majuri Veijola ja komppanian päällikön tehtävään määrättiin luutnantti J Kinnunen.

Oulussa

30.11.1939	06.00	Säätö: - 3 astetta, pilvinen.
	09.30	Ruokailu
	10.45	Lähtö taisteluharjoituksiin. Taisteluharjoitus Nokelankankaalla. Komppaniamme, jolle oli alistettu kevytjoukko ja konekiväärijoukko hyökkäsivät.
	14.30	Paluu harjoituksista.
		Heti majoituspaikkaan saavuttuamme saatiin tieto, että Neuvostoarmeija oli aloittanut vihollisuudet Suomea vastaan pommittamalla ilmasta muun muassa Helsinkiä ja Viipuria. Komppanian miehistö otti tiedon vastaan suomalaisille ominaisella tyyneydellä. Ilmaistiepiin suoraan tyytymättömyyttäkin siitä, että epävarmaan tilanteeseen oli saatu ratkaisu. Vielä samana iltana pystytettiin komppanialle neljä telttaa lastensairaalan metsikköön.
1.12.1939	06.00	Pakkasta, pilvinen
		Aamupäivä oltiin majoituspaikassa, jossa kunnostettiin varusteita. Iltapäivällä käytiin kunnostamassa teltoja. Odotimme koko päivän vihollisen lentokoneiden näyttäytymistä, mutta turhaan. Mieliala on erittäin reipas ja iloinen. Vakavan päättävien puheitten ohessa räiskyi verraton huumori. Iltasella vallitsi miesten keskuudessa suuri riemu, kun saatiin uutisia armeijamme loistavista suorituksista.
2.12.1939	06.00	Kirkas, pakkasta.
	11.00	Aamupäivällä oli harjoitus maastossa. Kun joukot olivat paluumatkalla harjoituksesta, annettiin ilmavaroitus klo 11.00, joka kesti tunnin. Toinenkin tunnin kestänyt ilmavaroitus annettiin samana päivänä klo 16.00. Mitään ei kuitenkaan näkynyt.

- 3.12.1939 06.00 Ilma kirkas, lauhtunut.
Päivä hiljainen. Purettiin teltat. Ryhdyttiin lähtövalmisteluihin.
- 4.12.1939 06.00 Lauha, pilvinen, vähän uutta lunta.
Päivä kului kiireisissä matkavalmisteluissa. Varusteita täydennettiin koko päivän. Kaikkialla näkyi ja kuului tyytyväisyyden ilmaisuja siitä, että viimeinkin päästiin lähtemään. Lähtöhetki ja matkan päämäärä pysyi kaikista arvailuista huolimatta salassa.
20.00 Vihdoin oli sitten lähtöhetki käsissä, sillä klo 20.00 annettiin valmistautumiskäsky. Iloisella mielellä hyvästelimme kanttiinimme lotat, jotka toivottivat meille onnea ja toivoivat saavansa tarjota tulokahvit.
23.00 Komppania lähti kuormastoiheen asemalle, jossa toimitettiin kuormaaminen. Kuormaaminen sujui määräajassa.
- 5.12.1939 03.30 Lähtö Oulun asemalta. Heti lähdön jälkeen ilmestyi kompassit esille, jotta saataisiin suunta selville. Pian todettiin suunta, se oli itäinen. Miehistö asettui heti nukkumaan lämpöisiin vaunuihinsa.
11.30 Saavuttiin Kontiomäkeen, jossa ruokailtiin. Siinä saatiin myös nähdä vastustajia. Asemahuoneessa oli nimittäin 12, Suomussalmella otetuista vangeissa. Vangit olivat hyvin kurjassa kunnossa, mutta kuulemma hyvin tyytyväisiä kohteluunsa.
13.30 Matka jatkui.
20.00 Saavuttiin Nurmekseen, jossa heti oli ruokailu ja junan purkaminen. Ilmoitettiin ilmavaarasta. Komppania kokoontui sen jälkeen marssivalmiiksi kauppa-alueelle.
23.00 Komppania lähti hiihtomarssille, tavoite oli 20 km päässä. Kuormaston mukanaolo hidastutti kuitenkin niin paljon marssia, että miehet alkoivat pakkauksien alla väsyä ja niinpä sitten majoituttiinkin noin 11 km marssittuamme Kohisevan kylään. Isäntäväki taloissa osoitti suurta vieraanvaisuutta jakamalla mm. tavattomat määrät maitoa ilmaiseksi. Tätä lepoa kesti klo 5 – 8.
- 6.12.1939 08.00 -10.00 Ruokailu ja varusteiden kunnostaminen.
10.00 Lähdettiin jatkamaan marssia. Keli oli huono ja tämän takia jo tämän 20 km taipaleen lopulla näkyä joitakin uupuneita miehiä.
14.00 Saavuttiin Petäiskylään, jossa oli ruokailu ja levättiin. Majoitustalojen isäntävän vieraanvaraisuus oli aivan suurenmoinen. Mainittakoon esimerkiksi isäntä Näsänen, joka jakoi ilmaista kahvia koko iltapäivän, lahjoitti tupakkaa ym.ym.
19.00 Alkoi autokuljetus. Ajettiin noin 40 km matka, siellä majoituttiin telttoihin ja taloihin, jotka silloin rakennettiin. Ulos jääneillä oli kylmä yö.
- 7.12.1939 Aamupäivällä tiedusteltiin majoitusta. Sen tuloksena majoituttiin Ahokkaan taloihin. Niistä saatiin varsin tyydyttävä sisämajoitus. Miehet asettuivat heti levolle. Iltapäivällä oli ruokailu ja lepoa jatkettiin.

- 8.12.1939 00.00 Herätys ja aamutee. Navakka pakkane.
- 02.00 Komppania lähti hiihtomarssille kohti ensimmäistä taistelua. Pakkaukset oli jätetty kuormastoon. Hiihtäminen kävi kevyesti, mutta yhä kiristyvä pakkane alkoi nipistellä pienikenkäisten varpaita. Mieliälä oli erittäin reipas.
- Latvajärvelle saavuttua poikettiin tieltä metsään ja hiihdettiin metsiä ja soita myöten Saunajärven tienhaaraan, missä tavattiin ensimmäiset viholliset. Lyhyen laukaustenvaihdon jälkeen EN valtasi vihollisen kevyen tykin. Viholliselta jäi siihen seitsemän kaatunutta. Tämän jälkeen EP:n I ja II joukkue määrättiin varmistamaan ER:n oikeaa sivustaa Saunajärven tien suunnassa. Varmistettu maasto oli äärimmäisen vaikeaa, hyvin tiheää metsää. II ja IV joukkue joutui pataljoonan komentajan käyttöön ja sitä niitä käytettiin pitkin päivää ER:n vasemman sivustan varmistamiseen ja puolustusasemiemme jääneiden yksittäisten vihollisten etsimiseen. I ja II joukkue sai päivällä käskyn irrottua tiekolmiosta. Tämä käsky todettiin kuitenkin heti vääräksi ja entiset asemat miehittiin uudestaan. Niissä pysyttiin sitten iltamyöhään saakka. Asemiimme tuli yhtä mittaa luoteja ja useita kranaatteja siinä myöskin. Siinä klo 19.00 maissa sai I ja II joukkue käskyn vetää asemat 100 metriä taaksepäin. Siinä asemassa ei ehditty kuitenkaan olla kuin vähän aikaa, kun saatiin irrottautumiskäsky. Joukkueet vetäytyivät silloin Lieksan tielle ja tulotietään takaisin. Pois tullessa autettiin ES:ää ahkioiden vedossa. Latvassa ruokailtiin ja noin klo 01.00 komppania oli kokonaisuudessaan majoituspaikassaan. Ensimmäinen taistelu oli käyty sikäli onnellisesti, ettei komppaniamme kärsinyt muita menetyksiä kuin neljältä mieheltä paleltuivat varpaat.
- 9.12.1939 Päivä lepäiltiin ja kuivateltiin varusteita. Sattui vahingonlaukaus. Sotamies Kukkonen ampui patruunoita poistaessaan kynnärpäähänsä.
- 10 -11.12.1939 Päivät lepäiltiin ja kunnostettiin varusteita. Saunaa lämmitettiin ja kylvettiin makeat löylyt kutiaviin nahkoihin.
- 12.12.1939 Aamulla saatiin käsky olla hälytysvalmiina.
- 10.00 Käsky. Komppania lähtee liikkeelle klo 10.30 Rastin suuntaan. Hiihdettiin Latvaan, jossa ruokailtiin. Siinä metsässä odotettiin koko päivä.
- 17.15 Saatiin käsky palata majoipaikkaan.
- 19.30 Olimme majoituspaikassa, jossa heti ruokailtiin.
- 21.40 Komppaniasta lähti 16 miehen vapaaehtoinen partio.
- 13.12.1939 Kirkas, pakkasta.
- 08.40 Saapui edellisenä iltana lähtenyt partio täysilukuisena ja innostunein mielin. Päivä käytettiin lepoon, saunaa lämmitettiin ja odotettiin makeita käskyjä.
- 14.12.1939 05.00 Herätys ja aamutee.
- 07.20 I joukkue lähti leirialueelle purkamaan teltoja.
- 07.40 Lähtivät komppanian muut osat liikkeelle. Koko kuormasto seurasi mukana.

Juurikka-ahossa oli noin kahden tunnin pysähdys, jonka aikana kaksi II pataljoonan komppaniaa sivuutettiin, niiden palatessa etulinjasta.

- 13.00 Noin klo 13.00 saavuttiin Latvaan, jossa majoituttiin teltoihin.
- 15.12.1939 Päivän kuluessa siirrettiin teltat, jotka upotettiin syväälle maahan. Suurin osa komppaniasta oli töissä pääpuolustuslinjalla. Edestä kuultiin päivän kuluessa taistelun melskettä.
- 16.12.1939 Aamuhämärissä komppania siirtyi etulinjaan miehittämään asemat.
- 14.15 Aamupäivä kului rauhallisesti, mutta klo 14.15 suuntasi vihollinen tykistö ja kranaatinheitin keskityksen asemiimme ampumalla noin 120 kranaattia. Keskitys osui noin yhden hehtaarin alalle, jossa sijaitsi muun muassa komppanian reservi, II joukkue, puhelinasema, komppanian päällikön komento-paikka. Kranaattitulessa haavoittui komppaniastamme kuusi miestä, joista yksi niin pahoin, että kuoli myöhemmin vammoihinsa. Hän oli sotamies Paavo Kontio II joukkueesta. Iltapäivä ja yö kuuluivat sitten rauhallisesti.
- 17.12.1939 04.00 -06.00 Pientä laukaustenvaihtoa vihollisen partion kanssa. Aamuhämärissä meidät vapautettiin etulinjasta. Päivä ja seuraava yö lepäiltiin ja nukuttiin.
- 18.12.1939 Päivä käytettiin varustelutöihin pääpuolustuslinjalla, jonne saatiin taas vihollisen kranaattitulta.
- 19.12.1939 Aamulla menimme taas etulinjaan. Aamupäivällä saimme pienen kranaattiryöpyn, jonka seurauksena kaksi miestä haavoittui. Koko päivä kului sitten sen jälkeen rauhallisesti. Aamuyöllä oli pari kertaa vähäistä laukaustenvaihtoa.
- 20.12.1939 09.00 Kello 09.00 maissa pääsimme taas taakse lepäilemään. Iltayöstä lakkasi koko edellisen päivän kestänyt hiljainen lumipyry ja tuli kohtalainen pakkanen. Tästä syystä tahtoi yö asemissa muodostua tavallista pidemmäksi. Onneksi ei kuitenkaan paleltumisia sattunut. Päivällä rakennettiin pieniä pommisuoja majoitusalueelle.
- 21.12.1939 08.15 Lähti II joukkue taaskin etulinjaan ja miehitti nyt yksinään koko linjan.
- 12.45 Vihollinen ampui taas muutamia kymmeniä kranaatteja. Tällöin haavoittui yksi sairaankantaja.
- 18.30 I ja III joukkue lähti etulinjaan vapauttamaan IV joukkueen. Yö oli rauhallinen. Aamulla oli vähäistä laukaustenvaihtoa.
- 22.12.1939 Päivä käytettiin lepoon. II joukkue hoiti vartiointia Latvajärven itäpäässä. Etulinjassa oli heikkoa kranaatti-, ja kivääriltä.
- 23.12.1939 Lepäiltiin.
- 14.27 Lähti kahden ryhmän vahvuinen partio tiedustelemaan Lapinjärven suuntaan mistä palasi klo 20.45. Ei mitään mainittavaa.
- 24.12.1939 I joukkue miehitti aamuhämärissä etulinjan.

- 12.15 Saatiin käsky hyökätä kahdella joukkueella Rastin suuntaan, tavoitteena Koistila ja Pirttimäki. II ja IV joukkue ryhmittyi hyökkäysvalmiusasemiin etulinjan taakse.
- 12.55 Ylitettiin edessä oleva aukea ilman vastustusta ja päästiin nousemaan Koistilan mäelle tien vasenta puolta. Aijoimme juuri ryhtyä ottamaan Koistilan taloa haltuumme, avattiin sieltä kiivas tuli konetuliaseilla vastaamme. Tällöin täytyi lähinnä tietä olleen komentoryhmän ja komppanian päällikön vetäytyä takaisin. II joukkueesta 12 miestä jäi paikalleen. Tälle ryhmälle oli lähetetty useita käskyjä vetäytyä takaisin, mutta ne eivät menneet perille, ja niinpä tämä ryhmä piti hallussaan Koistilan mäen tien vasenta puolta aina hämärään saakka, jolloin sen täytyi vetäytyä pois. Tässä hyökkäyksessä kaatui sotamies Urho Rautala ja sotamies A Moilanen haavoittui. IV joukkue oli ottanut haltuunsa Lapiovaaran ilman vastustusta ja oli siellä myöskin iltahämärään saakka.
- 18.00 Palasi II ja IV joukkue teltoille ruokailemaan ja kello 21.00 lähtivät taas jälleen etulinjaan miehittäen sen vapauttaen sieltä I joukkueen ja osan III joukkuetta. III joukkue oli sinne päivällä saapunut. Yö etulinjalla oli kaikin puolin rauhallinen. Päivän kuluessa oli partio ottanut yhteyttä Kuhmon suunnassa oleviin joukkoihimme.
- 25.12.1939 09.00 Etulinjassa olleet II ja IV joukkue saapuivat. Yö oli erittäin kylmä. Tämä juhlapäivä vietettiin levossa nauttimalla niitä monia herkkuja, joita armeija tarjosi, sekä niitä, joita jo useina päivinä tulleissa lukuisissa paketeissa oli saatu. Teltoissa paloivat kynttilät merkinä joulusta. Päivä kului rauhallisesti. Naapuri lähetti vain pariin otteeseen kranaattiterveisä.
- 26.12.1939 Päivä käytettiin lepoon. Joulujuhlan viettoa jatkettiin.
- 27.1.1930 08.00 II joukkue lähti etulinjaan.
- 18.00 I ja III joukkue lähti etulinjaan vapauttamaan II joukkueen. Päivä ja yö kuluivat aivan rauhallisesti. Ei edes laukaustenvaihtoa. "Ryssä" ei ampunut yhtään kranaattia.
- 28.12.1939 Päivä käytettiin lepoon.
- 29.12.1939 04.30 Aamukahvi. Tämän jälkeen komppania valmistautui siirtymään taakse.
- 07.00 Komppania lähti liikkeelle kuormastoineen.
- 08.30 Komppania saapui Kannakselle. Majoituttiin valmiisiin teltoihin ja pantiin saunat lämpiämään. Pari joukkuetta ehti päivän kuluessa käydä saunassa. Saunaan päässeiden miesten riemulla ei ollut rajoja. Tuntui kuin saunaa parempaa paikkaa ei maailmasta löytyisikään.
- 30.12.1939 Saunassa käyntejä jatkettiin.
- 09.30 Parilla joukkueella oli lääkärintarkastus. (Täitarkastus). Lepäiltiin. Illalla saatiin jälleen suuri lähetys paketteja tuntemattomille sotilaille. Niitä avattiin ja siviilisattumia maisteltiin. Kynät alkoivat savuta ja kiitoskirjeitä syntyi joukoittain.
- 31.12.1939 Päivä käytettiin lepoon.

Lääkärintarkastusta ja saunomista jatkettiin. Pataljoonan komentaja kävi tarkastamassa majoitusalueen ja toivottamassa komppanialle Hyvää Uutta Vuotta.

- 1.1.1940 Lepoa ja varusteiden kunnostamista.
- 2.1.1940 Samaan kuin edellä. Satoi lunta toistakymmentä senttiä. Tutustuttiin Kannaksen puolustuslinjoihin.
- 3.1.1940 Hieman lumisadetta. Suoritettiin raivaustöitä Kannaksen puolustuslinjalla. Iltapäivällä koemiehitettiin Kannaksen ja Juurikka-ahon puolustuslinjat.
- 4.1.1940 Aamupäivällä oltiin varustelutöissä Juurikka-ahon linjalla. Iltapäivällä oltiin hälytysvalmiina.
- 5.1.1940 Kova pakkanen, - 34 astetta, iltapäivällä pakkanen vielä kiristyi.
Aamupäivällä oltiin taas töissä "Juurikan" linjalla. Iltapäivällä lepäiltiin.
- 6.1.1940 Kova pakkanen jatkuu, joukkueet olivat töissä Kannaksen linjalla. Iltapäivällä lähti I joukkue ajamaan takaa "ryssän" partiota jota eivät tavoittaneet. Muu osa komppaniasta lepäili.
- 7.1.1940 Aamuyöllä levättiin. I ja IV joukkue, jotka lähtivät miehittämään "Juurikan" linjan asemat vihollisen partioiden varalta, palasivat päivällä takaisin. Mitään ei ollut tapahtunut. Iltapäivällä levättiin ja pudistettiin aseita.
- 8.1.1940 Pakanen on vähän lauhtunut, mutta nyt tuiskuttaa kovasti. Komppania oli raivaustyössä Kannaksen linjalla. Koko päivä meni rauhallisesti.
- 9.1.1940 Päivä oli samanlainen kuin edellinenkin, raivaustöitä.
- 10.1.1940 Komppania on levännyt koko päivän. Koko päivänä ei tapahtunut mitään erikoista.
- 11.1.1940 Komppania on ollut raivaustyössä Kannaksen linjalla. Ilma lauhtuu. Ei mainittavaa.
- 12.1.1940 Heräsimme klo 07.00 aikaan tykin kranaattien räjähdysiin. Ne räjähtivät noin kahden kilometrin päässä, mutta voimakas myötätuuli oli kuljettanut äänen niin, että ne tuntuivat räjähtävän joidenkin satojen metrien päässä. Molemmanpuolinen tykistö tuli jatkui koko päivän. "Ryssä" ei saanut mitään aikaan. Ilta kului rauhallisesti.
- 13.1.1940 Päivä on levätty ja puhdistettu aseita. Päivä kului rauhallisesti. Komppanian päällikkö kävi lomalla Nurmeksessa.
- 14.1.1940 01.00 Komppania herätettiin.
02.00 Komppania sai teen.
03.00 Komppania lähti kokonaisuudessaan liikkeelle etulinjaa kohden.
06.00 Komppania oli Maunuvaarassa.

- 07.00 Komppani oli miehittänyt etulinjat. IV joukkue oikean, I joukkue keskustan ja III joukkue vasemman puolen. Ryhmästä jäi kaksi miestä tähyttämään, muu osa miehistöstä siirtyi miehittämisen jälkeen korsuihin, jotka olivat vaaran takalaidassa, joka joukkueella omansa. Pakkanen kiihtyi päivän aikana huomattavasti. Päivä oli rauhallinen.
- 15.1.1940 Komppania oli edelleen etulinjassa. Mitään erikoista ei tapahtunut päivän kuluessa. "Ryssä" ampui yksittäisiä kiväärinlaukauksia päivän kuluessa. Kova pakkaneen.
- 16.1.1940 Edelleen etulinjassa. "Ryssän" lentokoneet ovat alkaneet lennellä. Tiedustelu-, ja pommikoneita. Koneista ei ammuttu eikä heitetty pommeja. Päivä kului rauhallisesti. Aamuyöllä tuli 1.K miehittämään asemat. Pakkasta – 41 astetta.
- 17.1.1940 Komppania on lepäämässä.
- 10.00 Hälytettiin kaksi joukkuetta valmiiksi. "Ryssän" partio oli käynyt häiritsemässä "Juurikassa".
- 12.00 Vänrikki Kaupin joukkue lähti ajamaan takaa "ryssän" partioita. Partio myöhästyi vähäsen, sillä toisen pataljoonan miehet olivat tavoittaneet sen ja tuhonneet sen. Saivat saaliiksi (3 epäselvä numero) automaattikivääriä ja kirjallisuutta. Partiosta oli tuhottu kaikkiaan 18 miestä, joista kolme oli upseeria. Iltapäivä oli rauhallinen.
- 18.1.1939 Komppania on lepäämässä. Iltapäivällä oli osa komppaniasta tekemässä korsuja. Päivä oli rauhallinen.
- 19.1.1940 Ensimmäinen ja neljäs joukkue miehittivät aliupseerivartiot. Mitään erikoista ei tapahtunut päivän kuluessa.
- 20.1.1940 Samat joukkueet kuin edellisenäkin päivänä olivat aliupseerivartiossa. Ei erikoista.
- 21.1.1940 Samoin kuin edellisenäkin päivänä. "Ryssän" lentotoiminta on vähän vilkastunut. Ei mitään erikoista.
- 22.1.1940 Päivällä joukkueet tulivat pois kenttävartioista. "Ryssä" on edelleen lennellyt toimeliaasti, ei saanut mitään aikaiseksi. Rauhallista.
- 23.1.1940 Aamulla komppania miehitti Maunuvaaran etuvartioasemat. Tähytäjät ampuivat mahdollisesti kaksi "ryssää". Ei tapahtunut mitään erikoista.
- 24.1.1940 Komppanialla oli toinen päivä etuvartioasemissa. Rauhallinen päivä. Tähytäjät ampuivat muutamia vihollisia. Iltapäivällä vihollinen ampui viisi kranaattia ilman seurauksia.
- 25.1.1940 Kolmas päivä etuvartioasemissa. Samanlaista hiljaisuutta kuin edellisinäkin päivinä. "ryssä" ampui taaskin joitakin kranaatteja.
- 26.1.1940 Komppania tuli aamulla pois etuvartioasemista ja asettui lepäämään korsuihin pääpuolustuslinjan taakse. Nukuttiin koko päivä. Illalla partio kävi Sakarivaarassa. Partio totesi sen tyhjäksi vihollisista.

- 27.1.1940 Aamulla oli pientä sekaannusta etuvartioasemiin menosta, meno sinne kuitenkin perutettiin. Päivä kului varusteiden kunnostamisessa ja aseiden puhdistamisessa. Hyvä lentoilma, jota "ryssä" käytti hyväkseen.
- 28.1.1940 Otimme aamulla vastaan etuvartioasemat. Päivä kului rauhallisesti. "Sähköä" on ilmassa ja pojat ovat innostuneita.
- 29.1.1940 Aamu on rauhallinen, mutta puolenpäivän seutuvilla alkoi pohjoisesta ja idästä kuulua voimakasta tykistön toimintaa, johon pian yhtyy meidänkin patterimme. "Ryssä" ampui päivällä parikymmentä kranaattia, jotka eivät saaneet aikaan muuta kuin katkaisivat puhelinjohdon ja rikkoivat joitakin pareja suksia.
- 30.1.1940 Komppania on edelleen etuvartioasemissa. Koko päivän on ollut tykistöammuntaa molemmin puolin. Herätys "ryssille" annettiin puoli viiden aikaan aamulla, johon "ryssät" vastasivat muutamilla kiväärin laukauksilla. Partiomme kävi Koistilassa ja totesi vihollisten kaivautuneen sinne hyvin.
- 31.1.1940 Tavanmukainen aamuherätys "ryssille" klo kuuden aikaan, eivät paljoakaan vastannet siihen. Patterimme häرنäsi "ryssiä", joka siitä kimpaantuneena ampui muutamia kranaatteja ilman seurauksia. Partiomme kävivät taas Koistilassa ja havaitsivat siellä lisää "ryssän" korsuja. Päivä kului muuten rauhallisesti.
- 1.2.1940 Herätys vihollisille annettiin taas aamulla. Päivällä annettiin "ryssille" propagandaa megafonin avulla, josta he eivät pitäneet ollenkaan, koska alkoivat heti lähetellä kranaatteja. Iltapäivällä kävi kaksi partiota häiritsemässä vihollisia ja saivat niistä tapettua muutamia. "Ryssä" nakkeli sitten iltapäivällä kranaatteja tavallista enemmän. Ilta oli kuitenkin rauhallinen, samoin yö.
- 2.2.1940 Kaksi partiota kävi aamutuimaan Koistilassa. Viholliset häärivät siellä samoin kuin ennekin. Päivä alkoi rauhallisesti ja jatkui sellaisena koko päivän. Tykistötuli oli laimeata. Päivä oli pilvinen.
- 3.2.1940 Ilma oli aamusta alkaen erittäin kirkas. Tästä johtuen olikin vihollisen lentotoiminta sangen vilkasta. Heti aamusta alkaen oli pommikoneita liikkeellä jotka pudottivat pommeja Nurmekseen menevän maantien varteen. Yrittivät tuhota patterimme, tässä kuitenkin onnistumatta. Saarroksissa oleville "ryssille" toivat heidän lentokoneensa muonaa isoilla nelimoottorisilla koneilla. Huonoina suunnistajina heittivät koneistaan muonaa myös meidän puolellemme "Juurikkaan" 15 säkkiä. Säkit sisälsivät, kahvia, sokeria, säilykkeitä ja limppuja. Muuten päivä oli rauhallinen. Edellisenä yönä siirrettiin I ja II joukkue etulinjasta pois ja määrättiin reserviin. Pioneereistä tuli yksi joukkue luutnantti Kosolan johdolla näiden joukkueiden tilalle. Pioneerit olivat ensikertalaisia etulinjassa ja tahtoivat vähän hermoilla yön aikana.
- 4.2.1940 Taas kirkas päivä ja "ryssä" lensi koko päivän, muuta ei pudotellut pommejaan, vaan lentolehtisiä. Partiomme kävivät oikealta ja vasemmalta siiveltä Koistilan maastossa. Ei mainittavaa koko päivänä. Tankista vihollinen ampui muutamia kranaatteja.
- 5.2.1940 Jälleen kirkas ilma lentotoiminnalle ja "ryssä" käyttikin sitä hyväkseen, lentämällä koko päivän seudullamme. Yrittivät pudottaa pommejaan Nurmekseen menevän huoltotien varteen siinä kuitenkin onnistumatta. Päivällä "ryssä" ampui kranaatteja tykeillä sekä hyökkäysvaunusta. Tällöin kaatui sota-

mies Vähäkuopus saatuaan ruumiiseensa kranaatin sirpaleita.

- 6.2.1940 Vähän usvainen ilma, niin että vihollinen ei päässyt täydellä teholla lentämään. Muutamia koneita oli kuitenkin pudottamassa lentolehtisiä. ”Ryssä” ei ampunut ainoatakaan kranaatti koko päivänä. Tavanomaiset partiot kävivät kummallakin puolella Koistilaa. Vihollinen on Koistilassa lujasti korsuissaan.
- 7.2.1949 Pilvi ilma, niin että ”ryssä” ei päässyt lentämään ennen kuin vasta iltapäivällä, eikä silloinkaan, kun oikein pienellä voimalla. Lensivät pakolliset lennot saadaksean muonaa saarroksissa oleville joukoilleen. Kranaatteja ei vihollinen ampunut tänäänkään, taitavat panokset olla lopussa, koska alkavat säästämään niitä. Partio kävi nyt vain oikealta puolelta Koistilassa. Ei mainittavaa tapahtumaa koko päivänä.
- 8.2.1940 Kirkas ilma, joten ”ryssä” käytti lentokoneitaan ilmassa tavallista enemmän. Pommitti asemistamme idänsuunnalla useiden kilometrien päässä. Pommitus jatkui koko päivän. Omalle seudullemme ei vihollinen pommejaan pudottanut. Oma patterimme ampui hämärissä useita kymmeniä kranaatteja, muuta ”ryssä” ei vastannut niihin. Päivä oli rauhallinen.
- 9.2.1940 Jälleen hyvä lentoilma. ”Ryssä” toimitti tavalliset sapuskalastit saarroksissa oleville joukoilleen. Idän suuntaa pommitettiin taas koko päivän. Omalle seudullemme vihollinen pudotti ainoastaan lentolehtisiä. Kummaltakin puolelta oli pientä laukaustenvaihtoa. Muuten oli rauhallista.
- 10.2.1940 Sää pilvinen. Patterimme ampui aamuhämärän aikana keskityksen, mutta ei saanut siihen vastausta. Lentokoneita oli vähän ilmassa koko päivän aikana, eivätkä ne saaneet mitään aikaiseksi. Yhdyspartio, joka kävi Ilomäen joukkojen luona, teki pyydyksen saadaksean ”ryssän” pudottamaan siihen eväitään. Saa nähdä tuottaako pyydys mitään tulosta. Muuten päivä oli rauhallinen.
- 11.2.1940 Hyvä lentoilma, mutta vihollinen ei lentänyt siitä huolimatta oikein kovasta. Ei pudottanut ainuttakaan pommia koko päivän aikana, ainoastaan lentolehtisiä. Omalle puolelleen heidän nähtiin pudottavan muutamia ruokäsäkkejä.
- 12.2.1940 Vähän pilvisempi sää. Vihollinen lensi tänään vähän ja muutenkin koko päivä on rauhallinen. Omat partiomme ovat käyneet Koistilassa kummaltakin puolelta. Oikealta puolelta käynyt partio sai ammutuksi muutamia ”ryssiä”.
- 13.2.1940 Vihollisen lentotoiminta on vähentynyt niin, että tänään ei käynyt kuin muutamia koneita päällämme ja nekin erehtyivät pudottamaan evässäkkejä meidän puolellemme 7 kappaletta. Sisälsivät kalaa, limppua, sokeria ja säilykkeitä. Illalla ”ryssät” ampuivat muutamia kranaatteja saamatta niillä mitään aikaan. Partiomme kävi osasto Ilomäessä.
- 14.2.1940 Aamupäivällä oli pientä laukaustenvaihtoa, joka johtui partiomme liikkeistä oikealla, jota viholliset eivät nähneet, mutta ryhtyivät ampumaan pelokkeeksi koko rintamalla. Päivä kului muuten rauhallisesti.
- 15.2.1940 Päivä on hiljaisempia mitä on ollut etuvartioasemissa olomme aikana. Partiomme kävivät Ilomäen luona ja oikealla puolella Koistilassa. ”Ryssät” makaavat edelleen korsuissaan ja näkevät nälkää.

- 16.2.1940 Hiljaiset päivät jatkuvat. Ainoastaan vihollisen pommikoneet kävivät vierailmassa ja pudottamassa ruoka-annoksiansa joukoilleen. Pojat koettavat ampua niitä kovasti, mutta ilman tuloksia. Partiomme kävivät kummallakin puolella Koistilaa. Majuri vieraili Tiesmaan kanssa.
- 17.2.1940 Edelleen hiljaista, pientä laukaustenvaihtoa kivääreillä oikealla siiveltä. Pojat eivät ole vielä löytäneet tähytäjää, joka ampuu oikealla. Päivän kuluessa ei ammuta yhtään kranaattia vihollisen puolelta. Mahtavat olla panokset vähissä "lepatohvilla".
- 18.2.1940 Aamupäivällä "ryssä" ampui tavallista enemmän konetuliaseillaan. Tämä joutui taasen oikealla liikkuvan partiomme toiminnasta. Partio oli jo palannut takaisin, kun viholliset ampuivat sille suunnalle missä luulivat partion olevan. Ampuivat 15 kranaattia. Hyvä sää lentotoiminnalle, jota vihollinen käytti hyväkseen tuoden sapsukaa omilleen. Myöhään illalla annoimme pienet "turaukset" kaikilla aseilla "ryssille", johon se ei kuitenkaan suvainnut vastata.
- 19.2.1940 Päivä valkeni kirkkaana, joten lentotoiminnan saattoi odottaa vilkkaaksi. Keskipäivällä lensikin vihollinen taas tavallista vilkkaammin, sekä pudotteli lentolehtisiään. Iltapäivällä oman koneen liikkeessä välillä näillä seuduilla, eivät "ryssän" koneet olleet liikkeellä. Laukaustenvaihto oli melko heikkoa. Iltapäivällä vihollinen ampui kolme kranaattia hyökkäysvaunusta, jotka eivät mitään aikaan. Osa kolmannelta joukkueesta käväisi saunassa. Rauhallinen päivä.
- 20.2.1940 "Ryssä" lensi tavallista enemmän sään kirkkauden vuoksi ja kuljetti sapsukaa renkaassa oleville joukoilleen. Pientä laukausten vaihtoa oli vastapuolen kanssa päivän mittaan. Partiomme kävi Ilojärven miehiä tapaamassa. Sillä suunnalla ei mitään erikoista. Iltapäivällä alkoi tuulla kovasti ja puita, joita kranaatit olivat vioittaneet, kaatuili etulinjasta paljon. Loppuosa II joukkueesta kävi saunassa. Kaksi Oulujoen poikaa kävi vierailulla.
- 21.2.1940 Niin pilvinen ilma, että "ryssän" lentotoiminta jäi tavallista pienemmäksi. Sen vuoksi eivät saaneet tuottaa muonaakaan omille joukoilleen. Päivällä vihollinen ampui tavallista enemmän konekiväärillä ja kiväärillä. Ampuivat järven suuntaan. Laukauksista suuri osa meni oikealle. Iltapäivällä tuli käsky lähettää Maunuvaarassa oleva tykki pois.
- 16.00 Edellä mainittu tykki lähti ajamaan täältä. Samoin siirrettiin oikealla oleva IV joukkue pois, jonnekin taaksepäin. IV joukkueen tilalle tuli reserviläisiä ja vapaaehtoisia alokkaita. Pioneerivänrikki Väisänen tuli "idän komentajaksi."
- 22.2.1940 Päivä valkeni tavallista kirkkaampana, joten sopi odottaa "ryssän" lentävän tavallista enemmän ja niin kävikin.
- 12.00 Ensimmäisellä kerralla tuli neljä hävittäjää, jotka pommittivat ja ampuivat konekiväärillä kenttävartio ykköstä ja Latvian taloa, kumpaankaan kuitenkaan osumatta.
- 13.00 Osasto Ilojärven lähtenyt yhdyspartio joutui juuri kohtaamispaikassa "ryssän" tulen alaiseksi. Alikersantti Pernu pääsi vetäytymään Ilojärven puolelle. Heti alussa korpraali Väyrynen ja sotamies .. eps joutuivat taistellen

valtaamaan tietä itselleen vihollisen ketjun läpi. Taistelussa korpraali Väyrynen kaatui ja sotamies ... eps pääsi konepistooli avulla pois saarroksista.

- 14.00 Kello 14.00 aikaan koneet tekivät uuden lentohyökkäyksen ja saivat nyt Latvan talon palamaan, pommittivat vielä sen takan olevan metsikön aivan mustaksi. Sen jälkeen hävittäjäkoneet ampuivat vielä klo 17.00 asti ympäriinsä seutuamme saamatta kuitenkaan mitään aikaiseksi.
- 22.00 "Ryssä" ampui oikealle neljä kranaattia, joiden seurauksena yksi konekivääri alikersantti kaatui. Päivä oli huono päivä meikäläisille.
- 23.2.1940 Aamu valkeni lumisateisena, joten "ryssä" ei pystynyt lentämään kun yhden tunnin aikana koko päivänä.. Niin jäivät "naapurit" ilman päiväannoksiaan. Päivällä alkoi kuulua idän suunnasta tykistön toimintaa. Illalla tuli luutnantti Paimela idän komentajaksi ja päästi vänrikki Väisäsen levähtämään. Rauhallinen päivä.
- 24.2.1940 Päivä valkeni pilvisenä, aamupäivällä oli pientä lumisadetta, puolenpäivän aikaan ilma selveni vähäksi aikaa, niin että "ryssän" lentokoneet pystyivät tuomaan sapuskaa. Heittivät sen Rastin tienhaaraan seudulle. Lentokoneita oli viisi kappaletta. Iltapäivä oli jälleen lumisateista ja muutenkin se aika oli hiljaista. "Ryssä" ampui ainoastaan muutamia konekiväärisarjoja, vastasimme. Konekiväärimiehet vaihtuivat illalla.
- 25.2.1940 Kirkas ilma. Vihollisen lentokoneet lensivät aamusta alkaen niin, että "ryssä" saivat taas muona-annoksensa. Päivä kului pienen surinan merkeissä. Iltapäivällä tuli tieto, että komppanian päällikkömme pääsisi lomalle 14 vuorokaudeksi. Illalla klo 17.00 aikaan tapahtui vaihto. Luutnantti Paimela tuli Kinnusen tilalle. "Ryssä" ampui myöhäisellä vielä kuusi kranaattia hyökkäysvaunusta. Eivät saaneet aikaiseksi mitään. Yö oli rauhallinen.
- 26.2.1940 Päivä valkeni kirkkaana ja "ryssä" käytti ilmaa hyväkseen saadakseen joukoilleen muonaa. Viisi pommikonetta ja kaksi hävittäjää kuljettivat sitä koko päivän, pommeja eivät pudottaneet ainoatakaan koko päivänä. Päivä oli muutoinkin rauhallinen.
- 27.2.1940 Pilvinen päivä aamusta alkaen. "ryssä" ei voinut tuoda muonaa joukoilleen kuin yhden kerran yhdellä koneella. Laukausten vaihto oli pientä koko päivän ajan. Vihollinen ampui vain muutamia kranaatteja koko päivänä. Hiljainen päivä.
- 28.12.1940 Päivä alkoi lumisateella ja taivas oli paksussa pilvessä. Vihollisen lentotoimintaa ei ollut koko päivänä.
- 07.00 Vihollinen aloitti ampumisen ja jatkoi sitä koko päivän hiljaisessa tahdissa. Käytti tykkejäkin tavallista enemmän, ampui kranaatteja noin 30 kappaletta, jotka menivät ympäri kangasta.
- 16.00 Iltapäivä klo 16.00 alkaen, siitä eteenpäin oli rauhallista. Majuri kävi meitä katsomassa siihen aikaan.
- 29.2.1940 Päivä valkeni kirkkaana. "Ryssä" toi lentokoneilla muonaa omilleen useita kertoja. Aamupäivällä ampuivat myös konetuliaseilla ympäri Maunuvaaraa.

Aamulla kävi tiedustelupartiomme oikealla puolella Koistilan maastossa. Partio näki uuden konekivääripesäkkeen, jonka ”ryssät” olivat rakentaneet Koistilan järven itäpäähän. Näkivät myös vihollisia, joilla ei ollut lumipukuja eikä suksia. Päivä oli muuten rauhallinen, kunnes siinä klo 20.00 kun halkohevonen meni oikealle, vihollinen alkoi nakkelemaan heittimellään kranaatteja. Ryssä kuuli varmaan reen jalaksen narinan ja ei pitänyt siitä. Myöhempi ilta oli sitten taas hiljaista.

- 1.3.1940 Päivä kului rauhallisesti. ”Ryssäkään” ei lentänyt juuri nimeksikään. Partiomme kävivät Koistilaa tukimassa. Pientä laukaustenvaihtoa päivällä ja illalla vihollinen nakkasi muutamia kranaatteja.
- 2.3.1940 Samoin hiljainen päivä. Lentotoiminta oli hiljaista. Illalla kokeiltiin musiikin lähettämistä vihollisen kuultavaksi, lähetys epäonnistui kuulumattomuutensa vuoksi. ”Ryssä” nakkasi vastaukseksi seitsemän kranaattia, ilman vahinkoja. Yö oli hiljainen ja alkoi tuiskuttamaan.
- 3.3.1940 Edelleen hiljainen päivä. Lentotoiminta oli vilkasta. Partio kävi oikealta puolelta Koistilassa. ”Ryssä” ampui muutamia kranaatteja.
- 4.3.1940 Hiljainen päivä, vaikka ilma oli kirkas. Muutamia konekiväärisarjoja ammuttiin Koistilasta aamupäivällä. Hiljainen päivä.
- 5.3.1940 Vihollisen lentotoiminta oli tavallista vilkkaampaa, ”ryssät” saivat kovasti muonaa. Illalla tuli muutamia kranaatteja, mutta ne eivät saaneet mitään aikaan.
- 6.3.1940 Samanlainen päivä kuin edellinenkin. Vihollinen lensi erittäin vilkkaasti. Muuten oli hiljainen päivä.
- 7.3.1940 Pilvinen päivä, vihollinen ei lentänyt ollenkaan pienen lumisateen vuoksi. Partiomme kävivät häiritsemässä Koistilassa, saivat ammuttua yhden ”ryssän”.
- 8.3.1940 Pilviset ilmat jatkuvat, ”ryssät” eivät saaneet tänäänkään sapuskaa. Ampuivat päivän mittaan muutamia kranaatteja. Ei tullut mitään tappioita.
- 9.3.1940 Kirkas ilma ja ”ryssä” saapi taasen sapuskaa. Kovasti lentotoiminta on vilkasta. Rauhallinen päivä muuten.
- 10.3.1940 Kirkas ilma jatkuu, joten ”ryssä” saapi sapuskaa edelleen. Muutamia kranaatteja tuli päivän kuluessa ilman seurauksia. Yöllä annettiin ”ryssille” pienet ”turaukset.”
- 11.3.1940 ”Ryssä” lentelee tavallista vilkkaammin ja pudottelee laskuvarjoilla sapuskaa omilleen. Antavat meidän olla rauhassa. Partiomme kävivät Koistilassa ja Pirttimäessä. Komppanian päällikkö Kinnunen tuli Latvian komentokorsuun.
- 12.3.1940 Lentotoiminta oli erikoisempaa kuin aikaisempina päivinä. Lentokoneet näyttivät laskeutuvan maahan ja viipyivät siellä noin 10 minuuttia. Suurin osa koneista oli hävittäjäkoneita. ”Ryssä” ampui iltapäivällä muutamia kranaatteja. Yöllä annettiin ”ryssälle” tulikaste, vastasivat siihen laiskasti.
- 13.3.1940 Aamulla alkoi liikkua huhuja rauhasta. Kello 09.45 tulikin siitä puhelinsanoma, että sotatoimet lopetettaisiin klo 11.00.

	10.00	Kello 10.00 aloitti "ryssä" kranaatti ja konekivääriammunnan, johon vastasimme.
	11.00	Tuli oli lakannut ja miehet kävelivät etulinjassa aivan vapaasti.
	23.00	Illalla klo 23.00 oli Maunuvaara tyhjennetty ja komppania siirtynyt Latvan kankaalla oleviin korsuihin. Komppanian päällikkö Kinnunen tuli komppaniaan.
14.3.1940		Miehet lepäilivät koko päivän ja puhdistivat aseitaan. Odotettiin muiden joukkueiden palaamista.
15.3.1940		Lepo jatkuu Latvassa edelleen. Neuvottelijat esikunnasta kävivät Koistilassa. "Ryssät" ovat edelleen siellä.
16.3.1940		Lepoa. Vänrikki Kaupin mukana tulivat IV ja II joukkue pis Saunajärven taisteluista. Samoin tulivat kersantti Saralan joukkueen (III) miehet. Miehet olivat melko väsyneitä. Tappioluettelot tulevat myöhemmin.
17.3.1940		Kaikki tulleet joukkueet lepäilivät. Vänrikki Tiesmaan joukkue saapui myös rajalta, jossa se oli ollut taisteluissa. Väsynein joukkue. Kokemukset matkasta tullevat myöhemmin.
18.3.1940		Koko komppania oli nyt koossa. Miehet lepäilevät ja parantelevat itseään. Aseiden puhdistus on käynnissä. Lääkintämiehet kävivät hakemassa sotamies Rantalan ruumiin, joka oli kaatunut Koistilassa joulukuun 24 päivänä. Rantalan ruumista "ryssät" eivät olleet löytäneet, joten se oli saanut olla niiden sapotoinnilta rauhassa. Kello ja kaikki rahat oli kaatuneella päällään. Miehet kylpevät kovasti.
19.3.1940		Pojat ja koko komppania lepää. Osa miehistä käy katsomassa entisiä taistelupaikkoja Sivakassa ja Rastilla. "Ryssillä" on ollut siellä hyvät asemat.
20.3.1940		Edelleen lepoa. Komppanian päällikkö ja komentotryhmä siirtyivät Juurikan tykö taloon asumaan.
21.3 -24.3.1940		Komppania edelleen levossa.
25.3.1940		Komppania on lepäämässä. Osa miehistä on päästetty lepäämään ja toipumislomalle.
26.3.1940	03.00	Komppania herätettiin kuormausta varten.
	08.00	Tulivat autot ja lähtivät viemään komppaniaa Nurmesta kohden.
	11.00	Saavuttiin Nurmekseen, jossa levähdettiin klo 15.00 asti, josta taasen lähdettiin Lieksaa kohden.
	19.00	Saavuttiin Lieksaan jossa majoituttiin kansakoululle.
27.3.1940	12.00	Lähdettiin taas autoilla liikkeelle kohti valtakunnan rajaa.
	18.00	Saavuttiin Inarin kenttävartioon, jonne komppanian päällikkö oli aikaisemmin tullut. Kaikki vartiot otettiin illalla vastaan.

